

การศึกษาดนตรีร่วมสมัย :
กรณีศึกษาวงกำไล
Contemporary Music :
Kamlai Band

เพชรดา เทียมพยุหา¹
Petchrada Thiempayuha
มานพ วิสุทธิแพทย²
Manop Wisuttipat
กาญจนา อินทรสุนานนท์²
Kanjana Intarasunanon

- 1 นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขามานุษยดุริยางควิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2 รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาดนตรี
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การศึกษาดนตรีร่วมสมัย : กรณีศึกษาวงก้ำไล เป็นการศึกษาระวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการ เอกลักษณะ และผลงานของวงก้ำไล ซึ่งใช้วิธีการศึกษาโดยการค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัย รวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีทางมานุษยวิทยาทางควิทยา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการของวงก้ำไล
2. เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ของวงก้ำไล
3. เพื่อศึกษาผลงานเพลง และผลงานการแสดงของวงก้ำไล

ผลการศึกษาพบว่า วงก้ำไลเป็นดนตรีร่วมสมัยเป็นดนตรีประเภทหนึ่ง ที่พบเห็นได้ในปัจจุบัน ดนตรีร่วมสมัยมีวิวัฒนาการของดนตรีมาจากดนตรีไทยเดิม ในระยะต่อมามีการพัฒนาดนตรีโดยนำเครื่องดนตรีทางตะวันตกเข้ามาผสม อารยธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทสำคัญมากในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) จากนั้นมีบทบาทมากขึ้นจนทำให้คนไทยสามารถนิยมดนตรีสากลได้ วงดนตรีร่วมสมัยที่เกิดขึ้นในยุคแรก คือ วงฟองน้ำ วงกังสดาล วงบอยไทย หลังจากนั้นได้เกิดวงดนตรีร่วมสมัยในลักษณะเดียวกันคือ วงก้ำไล ที่เป็นวงผู้หญิงล้วนวงแรกของประเทศไทย ก่อตั้งโดยคุณชัยยุทธ โตสง่า ศิลปินผู้มีชื่อเสียงทางด้านดนตรีไทย การก่อตั้งวงก้ำไลมีแนวคิดมาจากวงดนตรีร่วมสมัยจากประเทศจีนคือ วง “12 Girls Band” (Twelve Girls Band) ซึ่งเป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมในประเทศจีน วงก้ำไลมีชื่อวงที่สามารถสื่อความหมายได้ 2 ทางคือ 1) แสดงความหมายถึงชื่อเครื่องประดับสำหรับสวมข้อมือหรือข้อเท้า ทำด้วยเงินหรือทอง และ 2) แสดงความหมายถึงการมีกำไร การมีผลที่ได้เกินต้นทุน เป็นต้น ผู้ก่อตั้งวงก้ำไลกำหนดให้มีสมาชิก 9 คน เรียกว่า “นพรัตน์” หมายถึง “แก้ว 9 สี” แต่ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 8 คน

เอกลักษณ์ของวงก้ำไลที่ปรากฏให้เห็นได้แก่ รูปแบบการบรรเลงเครื่องดนตรี, รูปแบบการวางเครื่องดนตรี, ตำแหน่งการจัดวงดนตรี, วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรี, ระดับเสียงในการบรรเลง, ชุดการแสดง, รูปแบบการแสดงของเพลง Field

of Smiles และรูปแบบการแสดงเพลงจันทอกไม้ เป็นต้น สำหรับการแสดงดนตรีของวงกำไลในปัจจุบันมีบทบาทในด้านวัฒนธรรม, ด้านสังคม และด้านการท่องเที่ยวและกีฬา นับตั้งแต่ก่อตั้งวงกำไลขึ้นมา วงกำไลมีผลงานเพลงที่เป็นเพลงไทยเดิม เพลงป๊อป (เพลงไทยสากล) ซึ่งนำเพลงมาทำขึ้นใหม่ และเพลงที่แต่งใหม่เพื่อต้องการสื่อถึงวงกำไลโดยเฉพาะ วงกำไลมีผลงานการแสดงที่เป็นผลงานการแสดงทั้งในประเทศ และต่างประเทศ การแสดงมีในรูปแบบต่างๆ เช่น การแสดงคอนเสิร์ต การแสดงในเทศกาลสำคัญของไทย การแสดงพิธีเปิด/พิธีปิดกีฬา การแสดงเพื่อสานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การแสดงงานเฉลิมฉลอง และการแสดงในงานมงคล

คำสำคัญ: ดนตรีไทยเดิม, ดนตรีร่วมสมัย, วงกำไล, กำไร, เอกลักษณ์วงกำไล

Abstract

Contemporary music education : A case study of the Kamlai Band is study the history and evolution of the band and discography of the band. Using the research from books , documentation and research. Collecting field data by the way Ethnomusicology. The purposes of this research are as follows:

1. To study the history and evolution of the Kamlai Band.
2. To study the identity of the Kamlai Band.
3. To study the work of the music and the inner workings of the show of the Kamlai Band.

The research showed that “The Kamlai Band” is contemporary band One seen today. Contemporary music have evolution of music from the Thai Classical Music. At a later stage by the development of music instruments in the west to the mix. Western civilization took a very important role in the reign of the King Mongkut Rama 3.

Then there are the people that make up the popular universal music dramatically. The Contemporary band in the hold is the first band Sponge Kangsarn Boy Thai. After that, the contemporary band in the same way as the women were the first in Thailand is the Kamlai Band. Is present and works in the same manner. The Kamlai band was found by professor Chaiyut Tohsa-nga. Elegant famous artists in the music Thailand. Established “Kamlai Band” was the concept of the “12 Girls Band” The famous and widely popular in China. elegant famous artists in the music Thailand. Evolve continually the “Kamlai Band” is a name of contemporary interpretation of the second is 1) meaning the name of decorations for wrist and ankle made from gold or silver. 2) meaning the profit such as when we got money more than before the trade etc. The founder of Kamlai band decided has 9 members called the “Nopparat” which means “Nine Gemstone Colour”. But nowadays has only 8 members.

Identity of the Kamlai band is a contemporary band music novelty of the original. Thailand music have been shown to be interesting. A new phenomenon that currently has been accepted in society. Identity of the Kamlai band as a form of instrumental musical instrument , style , placing the instrument position the band , how to play a musical instrument , the sound of the music , set the display format “Field Of Smiles” song , form the song “Jeen Tok Mai”. Role of the bracelets in Thailand today is joined the band as one of the all female band is a musical phenomenon in the form of international musicians Thailand. Role is divided into three aspects culture , social and the tourism and sport. Starting from the armillary sphere was the

band's portfolio, including the music and performances. The music of the Kamlai band are all original songs Thailand. Pop music (Universal Music Thailand) to make up a new song. And a new song composed for the media, especially the Kamlai band. Displays the Kamlai band were performed with both the domestic and abroad. The show has a lot of formats such as concerts. The importance of the festival in Thailand. The opening ceremony , closing ceremony of sports, The relationship between the international celebrations and the ceremony in the propitious and misfortune.

Keywords: Thai Classical Music, Contemporary Music, Kamlai Band, Profit, Identity of the Kamlai Band

บทนำ

ดนตรีร่วมสมัยเต็มไปด้วยสีสันที่น่าพิศวงเป็นอย่างยิ่ง หลังจากที่ได้มีการเลิกใช้ศูนย์เสียง (Tonality) เมื่อต้นศตวรรษนี้ดนตรีมีวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าอย่างรวดเร็วมาตลอด ดนตรีร่วมสมัยมีความแตกต่างไปจาก Baroque Classic และ Romantic จุดใหญ่ๆ คือการมีอิสระในการเลือกกระบวนหรือแนวทางในการประพันธ์แบบต่างๆ ได้เอง คีตกวีปัจจุบันอาจเลือกกระบวนการจัดอันดับ (Serialism) ซึ่งหมายถึงการจัดโน้ตทั้ง 12 ตัว ความสั้นยาวของโน้ต (เสียง) และความค้อยดั่งเข้าเป็นอันดับที่แน่นอนในแต่ละองค์ประกอบหรือจะแต่งแบบอิสระไม่ต้องใช้ระบบใดๆ ก็ได้โดยประดิษฐ์แนวทางของดนตรีขึ้นมาใหม่ (จันทิมา นิลทองคำ : 2540)

วิวัฒนาการของดนตรีกับสังคมไทยดนตรีไทยมีวิวัฒนาการมาพร้อมกับคนไทยควบคู่ไปกับศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษาพูด และพิธีกรรมทางศาสนาเป็นเวลาค่อนข้างนาน ดนตรีนอกจากจะแสดงออกถึงความประณีต วิจิตรพิสดาร

แล้ว ยังสะท้อนถึงความงดงามด้านจิตใจ และอารมณ์ของมนุษย์ในแต่ละสมัย ทั้งยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของชนชาติไทยที่รู้จักสร้างสรรค์ดนตรีไทย จนได้รับการยกย่องจากทั่วโลก

ดนตรีไทยจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1. ดนตรีไทยเดิม หมายถึง ดนตรีไทยที่ใช้ประจำในราชพิธี ราชสำนัก พิธีการต่างๆ ถือได้ว่าเป็นดนตรีระดับสูงของภาคกลางที่มีหลักการ ทฤษฎี และโครงสร้างเป็นแบบแผน เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงมีลักษณะเฉพาะ เช่น ระนาด ฆ้องวง ตะโพน และปี่ใน เป็นต้น 2. ดนตรีพื้นบ้าน หมายถึง ดนตรีพื้นบ้านตามท้องถิ่นต่างๆ ในทั้ง 4 ภาคของประเทศไทย มีหลักการทางดนตรีคล้ายคลึงกัน แต่การใช้เครื่องดนตรีมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น (วีรชาติ เปรมาพันธ์ : 2532)

วงดนตรีไทยที่เรียกว่า “วงดนตรีไทยเดิม” ซึ่งประกอบด้วยวงเครื่องสาย วงปี่พาทย์ วงมโหรีนั้น มีรูปแบบและลักษณะการบรรเลงที่ได้มีการพัฒนามาโดยลำดับ จนมีรูปแบบการบรรเลง รูปแบบเครื่องดนตรี รูปแบบวงดนตรีที่เป็นลักษณะเฉพาะ มีบทเพลงที่เป็นมาตรฐาน

ในระยะต่อมาได้มีการพัฒนาดนตรีโดยนำเครื่องดนตรีทางตะวันตกเข้ามาผสม อารยธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทสำคัญมากในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และมีความสำคัญมากขึ้นจนสามารถทำให้คนไทยนิยมฝรั่งได้อย่างมาก เครื่องดนตรีตะวันตกได้ถูกนำมาใช้ในกองทหารของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว คนไทยก็นำเอาเครื่องดนตรีนั้นมาบรรเลงเพลงไทย จนถึงรัชกาลที่ 5 ได้มีวงดนตรีฝรั่งเรียกว่า วงโยธวาทิต เกิดขึ้นในกองพันมหาดเล็ก รักษาพระองค์ และกองทัพเรือ หลังจาก ปี พ.ศ. 2446 เป็นต้นมา สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ทรงนำหลักวิชาการประสานเสียงมาใช้ สมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์นี้ได้นิพนธ์เพลงสากลขึ้นตามแบบตะวันตกเป็นครั้งแรกจนได้ชื่อว่า ทรงเป็นพระบิดาแห่งเพลงไทยสากล (พูนพิศ อมาตยกุล : 2529)

เพลงไทยสากล เป็นเพลงไทยอีกรูปแบบหนึ่งที่แม้จะมีคำร้องเป็นภาษาไทย แต่รับอิทธิพลมาจากดนตรีสากล หรือดนตรีตะวันตกทั้งด้านจังหวะ เครื่องดนตรี

ตลอดจนลีลาทำนอง ดังนั้นพัฒนาการของดนตรีไทยสากล จึงมักเป็นไปตามพัฒนาการของดนตรีสากล เพลงไทยสากลในระยะแรกๆ มีจังหวะและทำนองที่ยังได้รับอิทธิพลจากเพลงไทยเดิมอยู่ จึงมีลีลาทำนองคล้ายเพลงไทยเดิม จังหวะส่วนมากจะเป็นจังหวะช้าๆ แต่ต่อมาจังหวะและแนวดนตรีใหม่ของเพลงสากล ได้มีอิทธิพลต่อการประพันธ์เพลง ตลอดจนนอกจากจะทำให้เพลงไทยสากลนั้นผิดแผกแตกต่างออกไปจากเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นบ้านโดยสิ้นเชิงแล้ว ยังทำให้เกิดเพลงไทยสากลแนวใหม่ขึ้นในปัจจุบัน เพลงไทยสากลในแนวเพลงสตริง ร็อค ป๊อป และ แจ๊ส (สุขุมล จันทวิ : 2536) ระยะ 20 ปีที่ผ่านมา พัฒนาการของดนตรีในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าไปจากเดิมมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งดนตรีประเภทที่เรียกว่า “ดนตรีร่วมสมัย” ซึ่งได้รับความนิยมและยอมรับให้เป็นสัญลักษณ์ของดนตรีประจำชาติประเภทหนึ่ง ได้มีการพัฒนาวิธีการเล่น พัฒนาเพลง พัฒนาการแสดงต่างๆ ซึ่งปรากฏให้เห็นในปัจจุบันคือ วงฟองน้ำ วงกอไผ่ เป็นต้น ดนตรีร่วมสมัยนี้จึงเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่ทำให้เกิดมีสีสันในการบรรเลงดนตรี

จะเห็นได้ว่าดนตรีไทยมีวิวัฒนาการตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน จนเมื่อมีดนตรีสากลเข้ามาในประเทศไทย ได้มีการคิดริเริ่มนำดนตรีไทยประยุกต์เข้ากับดนตรีสากลจึงทำให้ดนตรีไทยเริ่มมีบทบาทมากขึ้น และทำให้เกิดวงดนตรีอีกประเภทหนึ่งคือ วงดนตรีร่วมสมัย (Contemporary) นับแต่นั้นจึงได้เกิด “วงกำไล” ขึ้นมา ซึ่งในวงกำไลมีปรากฏการณ์ที่แตกต่างจากวงดนตรีอื่นๆ ของวงดนตรีร่วมสมัยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

วงกำไล เป็นวงดนตรีหญิงล้วนวงแรกของประเทศไทยในประเภทดนตรีร่วมสมัย หรือที่เรียกว่า “Contemporary” ก่อตั้งจากผู้มีความสามารถ และประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทย โดยคุณชัยยุทธ โตสง่า หรือป้อม ผู้ก่อตั้งวงบอยไทย (Bangkok Xylophone) วงกำไลก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2547 ปัจจุบันวงกำไลมีสมาชิกในวงทั้งหมดจำนวน 8 คน สมาชิกแต่ละคนเป็นนักดนตรีมีทักษะและความสามารถทางด้านดนตรีไทย วงกำไล มีผลงานเพลงทั้งหมดจำนวน 14 เพลง จำนวน 11 เพลง เป็นเพลงไทยเดิม เพลงป๊อป(เพลงไทยสากล) ที่นำเพลงมาทำเป็นดนตรีร่วม

สมัย และจำนวน 3 เพลงที่แต่งใหม่คือ เพลง Field of Smiles , เพลงจินตอกไม้ และ เพลง Hana เป็นต้น เพลงของวงก้าไลเป็นการนำเครื่องดนตรีไทยเข้ามาประยุกต์ในการบรรเลง ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี เครื่องสาย เครื่องเป่า และเครื่องหนัง มาผสมผสานประยุกต์ให้เพลงมีความไพเราะ สนุกสนาน ทันสมัยในแบบของวงก้าไล วงก้าไลใช้เพลง Field of Smiles เป็นเพลงเปิดตัว ทำให้วงการดนตรีไทยและสังคมไทยได้รู้จักวงก้าไล รู้จักวงดนตรีหญิงร่วมสมัยที่ผสมผสานดนตรีไทยเข้ากับดนตรีสากลได้อย่างลงตัว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจรวบรวมองค์ความรู้เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ โดยสามารถอธิบายข้อมูล ประวัติความเป็นมาของวงดนตรีร่วมสมัย ซึ่งเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน จากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงทางดนตรีที่มีการพัฒนา และมีการเปลี่ยนแปลงคือ “ดนตรีร่วมสมัย” เป็นการนำดนตรีไทยประยุกต์ให้เป็นสากล นำเครื่องดนตรีไทยปรับเสียงเป็นคีย์สากล ถ่ายทอดบทเพลงให้มีความหลากหลาย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับดนตรีไทยร่วมสมัย โดยศึกษาประวัติ และผลงานของวงก้าไลเท่านั้น ซึ่งเป็นวงดนตรีร่วมสมัยที่มีชื่อเสียง และมีบทบาททางดนตรีมากในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการของวงก้าไล
2. เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ของวงก้าไล
3. เพื่อศึกษาผลงานเพลง และผลงานการแสดงของวงก้าไล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ได้จากข้อมูลจากเอกสาร จากบุคคลผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก ใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิชาการ งานวิจัย ตำราหนังสือวิชาการ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลสนับสนุน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการของดนตรีร่วมสมัย

ดนตรีร่วมสมัย หมายถึง ดนตรีที่มีลีลา ลีลา หรือการใช้ดนตรีที่แปลกแหวกแนว และใหม่กว่าสิ่งที่กำลังนิยมอยู่

ยุคของดนตรีร่วมสมัย

ดนตรีไทยร่วมสมัยในประเทศไทยมีการพัฒนา และมีวิวัฒนาการที่สืบเนื่องมาเป็นลำดับ ความเป็นมาต่างๆ ทำให้เกิดปรากฏการณ์มากมาย ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านดนตรีซึ่งถือมีความสำคัญกับดนตรีไทยร่วมสมัย ยุคของดนตรีไทยร่วมสมัยไว้ 3 ยุค ดังนี้

ยุคต้น นับตั้งแต่ดนตรีตะวันตกเริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น ในสมัยสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ระยะนี้มีมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมจาก Thai Traditional Music มาเป็น Thai Westernized Music ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวทางดนตรีในด้านต่างๆ

ยุคกลาง ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ.2547) วงการดนตรีไทยตกอยู่ในสภาพที่ย่ำแย่ การดนตรีไทยเดิมซบเซาลงทุกที ในขณะที่ดนตรีตะวันตกกลับมามีอิทธิพลในสังคมไทยมากขึ้น เกิดมีวงดนตรีรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “วงดนตรีไทยสากล” ซึ่งเป็นดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีตะวันตกมาบรรเลงเป็นสำคัญ

ยุควงดนตรีไทยร่วมสมัย หรือยุคปัจจุบัน นักดนตรีบางกลุ่มเกิดการรวมตัวขึ้นมาระหว่างนักดนตรีไทยแท้กับนักดนตรีแนวตะวันตก ร่วมมือกันสร้างสรรค์ดนตรีแบบใหม่มาเสนอต่อสังคม เป็นแนวดนตรีที่มีความแปลกใหม่ เป็นการนำรูปแบบดนตรีไทยดั้งเดิมมาปรุงแต่งขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับสมัยนิยม เช่น “วงฟองน้ำ” ได้เปิดการแสดงทั่วไปจนเป็นที่รู้จักและได้รับการเรียกขานว่า “วงดนตรีไทยร่วมสมัย” หลังจากนั้นก็มีวงดนตรีที่มีลักษณะรูปแบบทำนองเดียวกันได้นำเสนอผลงานออกมาเผยแพร่อีก เช่น วงกังสดาล วงไหมไทย และวงบอยไทย

รูปแบบของวงดนตรีไทยร่วมสมัย

ลักษณะของวงดนตรี ในยุคแรกเริ่มวงดนตรีแนวนี้ยังคงยึดรูปแบบวงดนตรีไทยไว้เป็นหลักสำคัญ การเปลี่ยนแปลงเป็นเพียงการนำดนตรีที่มีความแปลกใหม่กว่าเดิม

เข้าร่วมบรรเลงด้วยเท่านั้น คือ เครื่องดนตรีต่างชาติเข้ามาผสม เช่น ออร์แกน ซิม-
जनเกิดเป็นวงเครื่องสายผสมขึ้น ครั้นมาถึงยุคดนตรีแนวสังคีตสัมพันธ์ได้แปรเปลี่ยน
รูปแบบไป เป็นการนำเครื่องดนตรีในวงดนตรีไทยไปบรรเลงร่วมกับวงดนตรีสากล
(ตะวันตก) และยึดปรับเสียงของดนตรีไทยให้เข้ากับเสียงของดนตรีตะวันตก แต่พอ
มาถึงยุคดนตรีไทยร่วมสมัยก็จะเป็นการนำเครื่องดนตรีไฟฟ้า หรือเครื่องดนตรีที่อยู่
ในสมัยนิยม กีตาร์ , คีย์บอร์ด มาร่วมบรรเลงกับดนตรีไทย

เทคนิคและวิธีการบรรเลง เมื่อแรกเริ่มวิธีการบรรเลงยังคงแบบเดิมแต่
โบราณ ครั้นในช่วงสังคีตสัมพันธ์ เมื่อมีการปรับแต่งเสียงของเครื่องดนตรีไทยให้
เข้ากับตะวันตก แนวทางการบรรเลงการเรียบเรียงเสียงประสานก็ยังคงคำนึงถึง
ความเป็นเอกลักษณ์ดนตรีไทย ยึดกฎแห่งเสียงธรรมชาติ พอมาถึงยุคดนตรีไทย
ร่วมสมัยเทคนิคการบรรเลงจึงมีทั้งที่ยึดรูปแบบดั้งเดิมไว้ และแบบใหม่ที่มีการนำ
ความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยเพื่อเพิ่มสีสัน
ให้กับบทเพลง

ประวัติวงกำไล

ภาพประกอบที่ 1 สมาชิกวงกำไล

“วงกำไล” ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยคุณชัยยุทธ โตสง่า ศิลปินดนตรีที่มีความรู้ความสามารถ มีชื่อเสียงทางด้านดนตรีไทย และดนตรีร่วมสมัย วงกำไลเป็นวงดนตรีร่วมสมัยที่มีสมาชิกเป็นผู้หญิงทั้งหมด เป็นวงดนตรีร่วมสมัยหญิงล้วนวงแรกของประเทศไทยที่แสดงดนตรีในแบบดนตรีไทยร่วมสมัย เริ่มก่อตั้งวงกำไลประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถทางด้านดนตรีไทยมาร่วมเล่นดนตรีไทยร่วมสมัยในวง 9 คน แต่ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 8 คน เนื่องจากสมาชิก 1 คน ได้ไปประกอบอาชีพประจำ คุณชัยยุทธ โตสง่า ได้รับแรงบันดาลใจและอิทธิพลของวงดนตรีร่วมสมัยจากประเทศจีนคือ วง “12 Girls Band” (Twelve Girls Band) วงดนตรีร่วมสมัยของประเทศจีนวงนี้มีจำนวนสมาชิก 12 คน เป็นผู้หญิงทั้งหมด ลักษณะการประสมวงใช้เครื่องดนตรีจีนดั้งเดิมทั้งหมดที่มีลักษณะเป็นเครื่องดนตรีเสียงเบา เล่นเฉพาะเครื่องดนตรีของประเทศจีนที่เป็นเฉพาะเครื่องสาย กับเครื่องเป่าเท่านั้น

วัตถุประสงค์การก่อตั้งวงกำไล มีวัตถุประสงค์หลายประการ ได้แก่

1. เพื่อให้ดนตรีไทยร่วมสมัยมีวงดนตรีร่วมสมัยวงหญิงล้วนขึ้น ประกอบด้วยสมาชิกเป็นผู้หญิงทั้งหมด มีรูปแบบ และสไตล์ของวงเป็นวงดนตรีไทยร่วมสมัย
2. เพื่อต้องการให้ประเทศไทยมีวงดนตรีร่วมสมัยใช้เครื่องดนตรีไทยในการบรรเลง และแสดงออกถึงความเป็นไทย
3. เพื่อต้องการให้วงกำไลเป็นวงที่สามารถสื่อความหมายของวงได้อย่างชัดเจน ความหมายของการมีสมาชิก 9 คนคือ “นพรัตน์” มีหมายความว่า “แก้ว 9 สี” วงกำไลมีแนวคิดการก่อตั้งวงคือ เริ่มแรกนึกถึงความหมายของวงคือ คำว่า “นพรัตน์” จากนั้นค้นหานักดนตรีที่มีความสามารถทางด้านดนตรีไทยจากสถาบันต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัย หรือสำนักดนตรีที่มีนักดนตรีที่มีฝีมือทางด้านดนตรีไทยมาเล่นตามเครื่องดนตรีที่กำหนดไว้ ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก ขิม ซอฮู้ ซอด้วง ปี่ ขลุ่ย และเครื่องหนัง เมื่อได้สมาชิกลเล่นตามเครื่องดนตรีแล้วจึงตั้งชื่อวงว่า “วงกำไล” ที่มาของชื่อวงกำไลสามารถสื่อความหมายได้ 2 ทาง คือ 1) แสดงความหมายถึงชื่อเครื่องประดับสำหรับสวมข้อมือหรือข้อเท้า ทำด้วยเงินหรือทอง และ 2) แสดงความหมายถึงการมีกำไร การมีผลที่ได้เกินต้นทุน เป็นต้น

สมาชิวงวงกำไล เป็นนักดนตรีหญิงล้วนทั้งหมด แต่ละคนเป็นนักดนตรีที่มีทักษะทางด้านดนตรีไทย และมีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้หลายชนิด สมาชิวงวงกำไลมีอายุใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก บางคนสำเร็จการศึกษาแล้ว ทุกคนมาจากต่างสถาบัน หรือบางคนก็ศึกษาอยู่ในสถาบันเดียวกัน วงกำไลได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน รวม 9 ปี ในระยะเวลา 9 ปี มีการเปลี่ยนแปลงสมาชิกเสมอ เนื่องจากสมาชิกติดภารกิจต่างๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงและแบ่งสมาชิวงวงกำไลออกเป็น 4 รุ่น ได้แก่

1. สมาชิวงวงกำไลรุ่นที่ 1 (ปีพ.ศ.2547 - พ.ศ.2548) ได้แก่ นางสาวอุษายี เลิศศิริ ตำแหน่งระนาดเอก (หัวหน้าวง), นางสาวมธุริน เริ่มรุจน์ ตำแหน่งขลุ่ย ปี่ (หัวหน้าวงร่วม), นางสาวสุพัตรา คมสัน ตำแหน่งฆ้องวงเล็ก, นางสาวกษมา ชิตเมธา ตำแหน่งซิม ขลุ่ย ปี่, นางสาวทัศนีย์วรรณ ไกรสำอางค์ ตำแหน่ง ซอด้วง, นางสาวหนึ่งฤทัย ดีชื่น ตำแหน่งซออู้, นางสาวกรรณิการ์ บัวเกตุ ตำแหน่งกลองไทย/ระนาดทุ้ม, นางสาวสุภาภร เหยทอง ตำแหน่งฆ้องวงใหญ่ และ นางสาวเทวีวรรณ ธีรยวิริยะ ตำแหน่งระนาดทุ้ม ทุกคนเป็นสมาชิกรุ่นแรกของวงกำไลที่สร้างผลงานและการแสดงมากมายให้เป็นที่รู้จักในสังคม

2. สมาชิวงวงกำไลรุ่นที่ 2 (ปีพ.ศ.2548 - พ.ศ.2549) มีการเปลี่ยนแปลงสมาชิก 3 คน คือ 1) นางสาวดวงดาว เศษรินทร์ รับตำแหน่งซิม/ขลุ่ยแทนนางสาวกษมา ชิตเมธา เนื่องจากนางสาวกษมาไปศึกษาต่อแพทย์เฉพาะทาง โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ 2) นางสาววิริยา แสนเฮีย รับตำแหน่งซอด้วงแทนนางสาวทัศนีย์วรรณ ไกรสำอางค์ เนื่องจากนางสาวทัศนีย์วรรณไปประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว 3) นางสาวประวันรุ่งุ์ กระโหมวงค์ รับตำแหน่งซออู้แทนนางสาวหนึ่งฤทัย ดีชื่น เนื่องจากนางสาวหนึ่งฤทัยไปประกอบอาชีพทำงานบริษัทโลจิสติกส์ แผนกจัดซื้อและคลังสินค้า

3. สมาชิวงวงกำไล รุ่นที่ 3 (ปีพ.ศ.2550 - พ.ศ.2552) มีการเปลี่ยนแปลงสมาชิก 5 คน คือ 1) นางสาวชลิตา สวัสดิ์ รับตำแหน่งเครื่องหนังและปี่แทนนางสาว

มธุริน เริ่มรุจน์ เนื่องจากนางสาวมธุรินไปศึกษาต่อปริญญาโทที่คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) นางสาวสมาพร สมสืบ รับตำแหน่งชอู้แทนนางสาว ประวันรุ่ง กระโหมวงศ์ เนื่องจากนางสาวประวันรุ่งไปศึกษาต่อปริญญาโท คณะ วิทยาศาสตร์การกีฬา สาขาการจัดการนันทนาการการท่องเที่ยวที่จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 3) นางสาวเพชรดา เทียมพยุหา รับตำแหน่งชอู้วงเล็ก/ชอู้ด้วงแทน นางสาววิริยา แสนเีย เนื่องจากนางสาววิริยาไปประกอบอาชีพเป็นอาจารย์คณะ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 4) นางสาวกาญจนา ชาวไร่เนา รับตำแหน่งเครื่องประกอบจังหวะแทนนางสาวเทวีวรรณ อีริยวิริยะ เนื่องจากนางสาวเทวีวรรณไปศึกษาต่อปริญญาโทสถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) 5) นางสาวพิชญ์พิชา อำนวยสันติกุล รับตำแหน่งชอู้ วงชอู้วงแทนนางสาวสุภาภร เฉยทอง เนื่องจากนางสาวสุภาภรไปทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ ธุรการ บริษัทไทยซัมซุงประกันชีวิต จำกัด

4. สมาชิกวงกำไล รุ่นที่ 4 (ปี พ.ศ.2553 - ปัจจุบัน) มีการเปลี่ยนแปลง สมาชิก 4 คน คือ 1) นางสาวจิราพร จันท์กรลิน รับตำแหน่งระนาดทุ้ม/เครื่องหนัง แทนนางสาวกรรณิการ์ บัวเกตุ เนื่องจากนางสาวกรรณิการ์ได้ไปประกอบอาชีพเป็น ครูสอนดนตรี และทำงานในด้านดนตรี 2) นางสาวสุดาพิมพ์ เยี่ยงยงค์ รับตำแหน่ง ชอู้วงใหญ่แทนนางสาวสุพัตรา คมสัน เนื่องจากนางสาวสุพัตราไปประกอบอาชีพ เป็นนักร้องในสถานบันเทิง 3) นางสาวกัญญกุลณัฐ ลาวเกษม รับตำแหน่งเครื่องหนัง/ เปิงมางแทนนางสาวชาลิตา สวัสดิ์ เนื่องจากนางสาวชาลิตาไปประกอบอาชีพรับ ทำงานพิเศษ ด้านดนตรี การแสดงต่างๆ 4) นางสาวดวงดาว เศษรินทร์ ออกจาก การเป็นสมาชิกเนื่องจากไปเป็นครูอาสาที่ประเทศอเมริกาโครงการ Thai Teacher Volunteer

บทบาทวงกำไลในสังคมไทยปัจจุบัน

วงกำไลเป็นวงดนตรีร่วมสมัยหญิงล้วนวงหนึ่งที่ปัจจุบันมีบทบาทในสังคม มีความแปลกใหม่จากดนตรีไทยเดิม เช่น รูปแบบการบรรเลงดนตรี วิธีการบรรเลง เครื่องดนตรี ระดับเสียงการบรรเลง รูปแบบการแสดง เป็นต้น ดนตรีร่วมสมัย จึงเป็น

ดนตรีที่มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย บทบาทของวงกำไลสะท้อนออกเป็น 3 ด้าน คือ

1) ด้านวัฒนธรรม (Culture) วงกำไลมีการแสดงดนตรี ผลงานดนตรีที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ไทย การรับชม รับฟังดนตรีช่วยผู้ฟังให้มีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินไปกับการแสดง วงกำไลก็มีการใช้เครื่องดนตรีไทย ใช้เพลงไทยประยุกต์ให้มีความน่าสนใจ และเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของเครื่องดนตรีไทยที่สามารถใช้สื่อถึงความไพเราะทางวัฒนธรรม เป็นต้น

ภาพประกอบที่ 2 บทบาทด้านวัฒนธรรม

2) ด้านสังคม (Social) วงกำไลทำให้ผู้คนต่างสถานที่มาอยู่รวมกันได้ เช่น จัดคอนเสิร์ตดนตรีในที่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับชม รับฟังดนตรีด้วยกัน บางคนอาจรู้จักกัน หรือไม่รู้จักกัน ก็ได้เป็นอุปสรรคของการชมการแสดงดนตรี แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าจะอยู่คนละที่ทุกคนก็สามารถมาร่วมกันทำกิจกรรมทางสังคมในที่เดียวกันได้ เช่น สวนสาธารณะ หอการแสดง หอประชุม เป็นต้น

ภาพประกอบที่ 3 บทบาทด้านสังคม

3) ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา (Tourism and Sport) วงศ์โลมีมีส่วนร่วมในการช่วยโฆษณา ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทย เช่น ได้แสดงคอนเสิร์ตในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลโลก จัดขึ้นที่ประเทศไทย เป็นการประชาสัมพันธ์กีฬาฟุตบอลหญิงชิงแชมป์โลกในรูปแบบการแสดงดนตรีร่วมสมัย โดยมีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ออกอากาศทั่วประเทศ เพื่อให้บุคคลทั่วไป รวมถึงชาวต่างชาติได้เห็น ได้รับรู้และเกิดความสนใจ อยากมาสัมผัสวัฒนธรรมและมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ภาพประกอบที่ 4 บทบาทด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

เอกลักษณ์ของวงกำไล

เอกลักษณ์ของวงกำไลที่ปรากฏให้เห็น ได้แก่ รูปแบบการบรรเลงเครื่องดนตรี, รูปแบบการวางเครื่องดนตรี, ตำแหน่งการจัดวงดนตรี, วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรี, ระดับเสียงในการบรรเลง, ชุดการแสดง, รูปแบบการแสดงของ เพลง Field of Smiles และรูปแบบการแสดงเพลงจีนตอกไม้ เป็นต้น

ภาพประกอบที่ 5 รูปแบบการบรรเลงเครื่องดนตรี

ภาพประกอบที่ 6 ผ้าคาดเอววงกำไล

นอกจากเอกลักษณ์ของวงกำไลที่มีความโดดเด่นแล้ว วงกำไลยังมีลักษณะของสไตล์เพลงที่มีความกลมกลืนทางดนตรีร่วมสมัย ได้แก่ 1) เพลง Field of Smiles เป็นเพลงที่แต่งขึ้นใหม่ ใช้สำหรับเปิดตัววงกำไลในงานพิธีเปิดฟุตบอลหญิงชิงแชมป์โลก จัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ทำนองของเพลงมีความน่าสนใจ จังหวะเร็ว สนุกสนาน 2) เพลงจันทอกไม้ เป็นเพลงไทยเดิมที่มีอยู่แล้วประพันธ์โดยครูสุพจน์ โตสง่า ได้รับความนิยมนำมาขึ้นในภาพยนตร์เรื่อง “โหมโรง” มีทำนองเพลงที่โดดเด่น ปรากฏสำเนียงจีนชัดเจน และ 3) เพลง Hana เป็นเพลงของประเทศญี่ปุ่น บริษัทโซนี่ มิวสิค ทำนองเพลงบอกถึงความสดใส มีสำเนียงเพลงแสดงความเป็นญี่ปุ่นอย่างชัดเจน เครื่องดนตรีที่ดำเนินทำนองหลักคือ ซลุ่ย ซึ่งมีการดำเนินทำนองที่นุ่มนวล

สำหรับสไตล์เพลงที่มีการผสมผสานดนตรีได้อย่างลงตัวแล้ว วงกำไลยังได้แสดงผลงานอย่างต่อเนื่องโดยการออกแสดงผลงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และเนื่องจากการแสดงดนตรีที่ได้รับผลตอบรับดีจึงทำให้วงกำไลเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างผลงานการแสดงที่โดดเด่น ได้แก่ การแสดงพิธีเปิดกีฬาฟุตบอลหญิงชิงแชมป์โลก, การแสดงดนตรีในรายการ “World Cup Mania”, การแสดงดนตรีในรายการ “คุณพระช่วย” ช่วงคุณพระโซวี ตอนวงกำไล, การแสดงคอนเสิร์ตเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ทางการทูตครบรอบ 55 ปี ไทย-กัมพูชา, การแสดงคอนเสิร์ตหนุ่มบาวสาวปาน, การแสดงพิธีปิดกีฬามหาวิทยาลัยโลก Universiade 2007, การแสดงดนตรีงานเทศกาลท่องเที่ยวไทย, การแสดงดนตรีในรายการผู้หญิงถึงผู้หญิง, การแสดงดนตรีในรายการก๊วนข้าวเข้าวันหยุด, การแสดงคอนเสิร์ตระนาดคะนองกลองสิบทิศ, การแสดงคอนเสิร์ตสานความสัมพันธ์จีน-ไทย, การแสดงคอนเสิร์ต Chiang Mai Festival, การแสดงดนตรีงานประกาศผลรางวัลเมขลา, การแสดงคอนเสิร์ตการกุศล “ระนาดนารี” และยังมีแสดงอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งนอกจากได้แสดงดนตรีแล้ว วงกำไลยังมีโอกาสได้ขึ้นปกนิตยสาร “สกุลไทย” ได้ออกรายการวิทยุ FM 90.5 (เวทีผู้หญิง) และได้ตีพิมพ์เรื่องราววงกำไลลงหนังสือพิมพ์ข่าวสดอีกด้วย

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาวงดนตรีร่วมสมัย : กรณีศึกษวงกำไล พบว่า ดนตรีร่วมสมัยเป็นดนตรีประเภทหนึ่งที่ได้พบได้ในปัจจุบัน ดนตรีร่วมสมัยมีวิวัฒนาการของดนตรีมาจากดนตรีไทยเดิม เมื่อมีการพัฒนาดนตรีนำเครื่องดนตรีทางตะวันตกเข้ามาผสมกับดนตรีไทยจึงทำให้คนไทยรู้จักนิยมดนตรีสากลได้มากขึ้น ซึ่งวงดนตรีร่วมสมัยที่เกิดขึ้นในยุคแรก และเป็นต้นแบบของวงดนตรีร่วมสมัยในปัจจุบัน ได้แก่ วงฟองน้ำ วงกังสดาล วงบอยไทย เป็นต้น

วงกำไลก่อตั้งโดยคุณชัยยุทธ โตสง่า เป็นวงดนตรีร่วมสมัยหญิงล้วนวงแรกของประเทศไทย มีประวัติการก่อตั้งโดยได้แนวความคิดมาจากวงดนตรีร่วมสมัยวง “12 Girls Band” จากประเทศจีน วงกำไลมีชื่อวงที่สามารถสื่อความหมายได้ 2 ทางคือ 1) การแสดงความหมายถึงชื่อเครื่องประดับสำหรับสวมข้อมือหรือข้อเท้า ทำด้วยเงินหรือทอง และ 2) การแสดงความหมายถึงการมีกำไร การมีผลที่ได้เกินต้นทุน เป็นต้น ผู้ก่อตั้งวงกำไลกำหนดให้สมาชิกมี 9 คน เรียกว่า “นพรัตน์” หมายถึง “แก้ว 9 สี” จากการเป็นวงดนตรีร่วมสมัยหญิงล้วนจึงมีเอกลักษณ์ของวง เช่น รูปแบบการบรรเลงเครื่องดนตรี, รูปแบบการวางเครื่องดนตรี, ตำแหน่งการจัดวงดนตรี, วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรี, ระดับเสียงในการบรรเลง, ชุดการแสดง, รูปแบบการแสดงเพลง Field of Smiles, รูปแบบการแสดงเพลงจีนตอกไม้ เป็นต้น เอกลักษณ์เหล่านี้วงกำไลได้ออกแสดงสู่สาธารณะ ทำให้สามารถมีบทบาททางดนตรีทั้งด้านวัฒนธรรม, ด้านสังคม และด้านการท่องเที่ยว/กีฬา ทั้งนี้ยังมีผลงานเพลงที่มีลักษณะของสไตล์เพลงที่มีความกลมกลืน ผลงานเพลงของวงกำไลมีทั้งหมด 14 เพลง จำนวน 7 เพลง เป็นเพลงไทยเดิมที่นำมาปรับให้เล่นในรูปแบบของดนตรีร่วมสมัย และจำนวน 3 เพลง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้กับวงกำไลโดยเฉพาะ คือ เพลง Field of Smiles, เพลงจีนตอกไม้ และเพลง Hana เป็นต้น สำหรับผลงานการแสดงของวงกำไลได้มีการแสดงทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยแสดงในรูปแบบของการแสดงคอนเสิร์ต การแสดงในเทศกาลสำคัญ การแสดงพิธีเปิด/พิธีปิด กีฬา การแสดงเพื่อสานความสัมพันธ์ การแสดงงานเฉลิมฉลอง และการแสดงในงาน

มงคล เป็นต้น จากที่กล่าวมานี้สามารถแสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันวงดนตรีร่วมสมัยก็ได้รับความนิยมไม่น้อยไปกว่าดนตรีไทยเดิม ได้รับความนิยม ได้รับการตอบรับที่ดีทำให้มีบทบาทมากมายต่อสังคม อย่างไรก็ตามคนไทยทุกคนก็ควรอนุรักษ์ดนตรีไทยที่เป็นมรดกไทยอันล้ำค่าให้คงอยู่ต่อไปอย่าให้สูญหายเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลเรื่อง การศึกษาวงดนตรีร่วมสมัย : กรณีศึกษาวงกำไล สามารถศึกษาข้อมูล และลงมือปฏิบัติในอนาคต ได้แก่ การนำวิจัยเรื่องดนตรีร่วมสมัย : กรณีศึกษาวงกำไลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแสดง ประกวดแข่งขันในเวทีต่างๆ เช่น รายการชิงช้าสวรรค์ รายการโชว์ดนตรี เป็นต้น

การทำวิจัยต่อเนื่องจากงานวิจัยเล่มนี้ เช่น ผลงานเพลงที่เป็นผลงานใหม่ ของวง พร้อมทั้งบันทึกโน้ตให้ควบคู่ไปกับการบรรเลงดนตรี และผลงานการแสดงที่จะมีต่อเนื่องไปในอนาคต ซึ่งกำลังจะเข้าสู่ระดับอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการผสมวงดนตรีร่วมสมัยในกลุ่มเครื่องดนตรีอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- จันทิมา นิลทองคำ. (2540). **การศึกษาวิเคราะห์วงดนตรีร่วมสมัย กรณีศึกษาวงฟองน้ำ**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วีระชาติ เปรมานนท์. (2532). **ดนตรีไทยแนวใหม่ ช่วงปี 2520 - 2530**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). **ดนตรีวิจิตร : ความรู้เรื่องดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยามสมัย.

สุขุมาล จันทวี. (2536). การวิเคราะห์เพลงไทยสากลแนวใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2534. ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขามานุษยดุริยางควิทยา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.